

Wstęp

Krzywdzeniem małoletniego są wszelkie przejawy przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej wobec małoletniego, niezależnie od miejsca popełnienia, czasu trwania, intencji sprawcy, a także skutków i rozmiarów krzywdy wyrządzonej małoletniemu.

W szczególności za przejawy krzywdzenia małoletniego uznaje się:

- a. naruszenie integralności cielesnej małoletniego, w tym uszkodzenie ciała, naruszenie czynności narządu ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia;
- b. poniżanie, upokarzanie lub ośmieszanie małoletniego;
- c. groźby kierowane wobec małoletniego;
- d. praktyki manipulacyjne wobec małoletniego;
- e. uniemożliwianie lub utrudnianie zaspokajania przez małoletniego podstawowych potrzeb życiowych takich jak wyżywienie, ubranie, schronienie i edukacja;
- f. dyskryminowanie małoletniego z jakichkolwiek przyczyn.

Działając na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością ma tło seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 1304)

wdraża się Standardy Ochrony Małoletnich w zakładzie leczniczym FilMed REGON: 54045141100011 znajdującym się w Zagórze 95, 32-005 Niepołomice wykonującym działalność leczniczą w ramach podmiotu leczniczego Fizjo Fil sp. z o.o. z siedzibą pod tym samym adresem NIP 6832142854, REGON: 540451411.

Spis treści

1. POJĘCIA I DEFINICJE	3
2. PODSTAWY PRAWNE.	4
3. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM, A PERSONELEM	5
4. WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE.	6
5. ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET.	7
6. ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO.	7
7. PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO, ZAWIADOMIENIE SĄDU OPIEKUŃCZEGO ORAZ W PRZYPADKU INSTYTUCJI, KTÓRE POSIADAJĄ TAKIE UPRAWNIENIA, OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA WSZCZYNANIE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”.	9
8. ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI SOM ORAZ PRZYGOTOWANIE PERSONELU DO STOSOWANIA STANDARDÓW	11
9. ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM ALBO OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM ORAZ MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI ICH STOSOWANIA.	11
10. ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA	11
11. PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIEMU I UDZIELANIE WSPARCIA MAŁOLETNIEMU.	12
12. SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ	12
13. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	13

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w zakładzie leczniczym FilMed

1. Pojęcia i definicje

Niebieska Karta	Procedura, która ma pomagać osobom pokrzywdzonym przemocą.
Małoletni	Osoba (w tym pacjent), która nie ukończyła 18 roku życia.
Standardy Ochrony Małoletnich (zwane dalej: SOM)	Zasady i procedury postępowania zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy Małoletnimi, a personelem podmiotu leczniczego oraz zasady postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia krzywdzenia Małoletniego. SOM obowiązują wszystkich członków personelu, pacjentów, osoby towarzyszące pacjentom, w szczególności rodziców, opiekunów prawnych i faktycznych, a także inne osoby przebywające na terenie zakładu leczniczego.
Rejestr	Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym
Opiekun prawny	Osoba sprawująca opiekę nad Małoletnim na podstawie obowiązku ustawowego, w tym rodzic lub inny przedstawiciel ustawowy.
Opiekun faktyczny	Osoba sprawująca faktyczną opiekę nad Małoletnim, pomimo braku obowiązku ustawowego.
Podmiot leczniczy	Samodzielny zakład opieki zdrowotnej, przedsiębiorca w rozumieniu ustawy o działalności gospodarczej, a także instytut badawczy czy fundacja udzielająca świadczeń medycznych.
Pracownik	Osoba wykonująca lub zamierzająca wykonywać obowiązki zawodowe w zakładzie leczniczym w ramach stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego, w tym umowy zlecenia, kontraktu B2B lub umowy wolontariatu oraz praktyki studenckiej.
Kierownik	Kierownik podmiotu leczniczego (lub osoba przez niego wyznaczona) odpowiedzialny za funkcjonowanie i organizację podmiotu leczniczego w tym za wdrożenie, realizację i nadzór nad wykonywaniem SOM.

2. Podstawy prawne.

Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. art. 22b o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością ma tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn. Dz. U. 2024, poz. 1802)
Ustawa z dnia 6 czerwca 1967 r. Kodeks karny (tekst jedn. Dz. U. 2025 r. poz. 383.)
Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 2809)
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. Dz. U. 2024, poz. 1673)
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581)
Ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. 2024, poz. 276)
Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450, 620, 637)
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 2016) (zwane dalej: „RODO”)
Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)

3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

W podmiocie leczniczym zatrudniane są jedynie osoby, których dane nie zostały ujawnione w Rejestrze, oraz które nie były karane za przestępstwa określone w Kodeksie Karnym.

Przed dopuszczeniem Pracownika do wykonywania obowiązków zawodowych, niezależnie od formy zatrudnienia Kierownik:

- a. uzyskuje informację, czy dane Pracownika zostały zamieszczone w Rejestrze;
- b. wymaga przedłożenia przez pracownika zaświadczenia o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

W podmiocie leczniczym Personel i Kierownictwo traktują dobrostan Małoletnich jako najwyższe dobro. W trakcie pobytu pacjenta w placówce leczniczej Personel jest zobowiązany budować relacje z Małoletnimi z poszanowaniem ich praw oraz dóbr osobistych i praw jako pacjentów w tym prawa do intymności i prywatności.

Przed udzieleniem świadczenia zdrowotnego Małoletniemu oraz w trakcie jego udzielania Personel zobowiązany jest:

- a. przestrzegać litery prawa z uwzględnieniem Praw Dziecka i Praw Pacjenta;
- b. podczas udzielania świadczeń zdrowotnych przekazywać Małoletniemu w sposób przystępny i zrozumiały informacji na temat celu wykonywanych procedur leczniczych, ich przebiegu oraz możliwych następstwach świadczenia zdrowotnego;
- c. podczas pierwszej wizyty w zakładzie leczniczym przekazać wszystkie informacje w sposób klarowny i kompletny rodzicom/ opiekunowi prawnemu w procesie uzyskiwania świadomej zgody pacjenta na wykonanie zabiegu leczniczego. W przypadku pacjentów Małoletnich, które ukończyły 16 r.ż. zgodę również udziela pacjent;
- d. zgodnie z regulaminem zakładu leczniczego wymagać obecności rodzica podczas wizyty, opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego oraz udzielać im niezbędnych informacji dotyczących stanu zdrowia Małoletniego;

STANDARY OCHRONY MAŁOLETNIICH

w zakładzie leczniczym FilMed

- a. w sposób profesjonalny uwrażliwiać rodzica/opiekuna prawnego bądź opiekuna faktycznego na to jak Młodociany może odbierać tzw. 'straszenie' i jak wpływa to na utrudnianie procesu udzielania świadczeń zdrowotnych;
- b. reagować na wszelkie przejawy agresji fizycznej lub werbalnej wobec Małoletniego, w tym również ze strony rodziców, opiekunów prawnych lub opiekunów faktycznych;
- c. odmówić lub zaprzestać udzielania świadczeń zdrowotnych w przypadku, gdy z okoliczności, w tym zachowania Małoletniego lub osób mu towarzyszących, wynika, że udzielenie świadczenia może wywołać lub zwiększyć krzywdę Małoletniego, a względy zdrowotne się temu nie sprzeciwiają.

4. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

W kontaktach z małoletnimi personel zobowiązany jest:

- d. brać pod uwagę wiek dziecka, jego możliwości poznawcze, umiejętności oraz aktualny stan medyczny;
- e. zwracać szczególną uwagę na obserwowane lub zgłaszane przez Małoletniego symptomy jak np. ból czy lęk.
- f. reagować na zgłaszane potrzeby;
- g. wykazywać cierpliwość i wyrozumiałość.
- h. mieć pełen wzgląd na prawo do zachowania prywatności pacjenta oraz ochrony intymności.

Zabronione jest:

- podnoszenie głosu/krzyk z wyjątkiem sytuacji zagrożenia życia czy zdrowia pacjenta;
- wszelkie zachowania mogące budzić lęk, upokorzenie lub poczucie wstydu Małoletniego;
- nierówne traktowanie oraz dyskryminowanie Małoletniego mające związek z wiekiem, płcią, orientacją seksualną, wyznaniem, pochodzeniem etnicznym, niepełnosprawnością czy stopniem rozwoju;
- naruszanie integralności cielesnej Małoletniego w sposób i w zakresie nieuzasadnionym;
- wprowadzanie Małoletniego w błąd co do zakresu, celu i następstw udzielanych świadczeń zdrowotnych;
- utrwalanie, rozpowszechnianie i wykorzystywanie wizerunku Małoletniego bez uprzedniej pisemnej zgody jego przedstawiciela ustawowego oraz Małoletniego, który ukończył 16 r.ż.

5. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

! Centrum nie udostępnia małoletnim możliwości korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej. Wszelkie przypadki niedozwolonego korzystania przez małoletniego z sieci internetowej przy wykorzystaniu sieci teleinformatycznej należy zgłaszać do kierownika centrum.

6. Zasady i procedura podejmowania interwencji sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego, pracownik centrum zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tych okolicznościach Kierownika lub osobę go zastępującą. Informację należy przekazać w sposób zapewniający bezpieczeństwo i poufność danych oraz zabezpieczyć je przed dostępem osób nieuprawnionych.

Pracownik, który powziął podejrzenie o krzywdzeniu małoletniego lub uzyskał informację o krzywdzeniu, zobowiązany jest sporządzić pisemną informację zawierającą w szczególności:

- a. imię i nazwisko pracownika;
- b. imię i nazwisko małoletniego;
- c. imię i nazwisko oraz dane kontaktowe opiekunów prawnych albo opiekunów faktycznych małoletniego;
- d. datę stwierdzenia okoliczności, o których mowa na stronie nr. 1 tego dokumentu;
- e. opis stwierdzonych okoliczności;
- f. datę sporządzenia informacji;
- g. wskazanie osoby, której udzielono informacji o okolicznościach ust. 6 pkt. D.



Formularz zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego stanowi załącznik nr 1 do SOM.

W przypadku, gdy okoliczności, o których mowa, zostały stwierdzone w trakcie lub w związku z udzielaniem małoletniemu świadczeń zdrowotnych, pracownik udzielający świadczeń dokonuje stosownej wzmianki w dokumentacji medycznej małoletniego pacjenta.

Na podstawie przekazanych informacji, Kierownik lub osoba go zastępująca dokonuje weryfikacji uzyskanych informacji w szczególności poprzez:

- h. rozmowę z pracownikiem;
- i. rozmowę z Małoletnim - w miarę możliwości z uwzględnieniem wieku i stopnia rozwoju małoletniego,
- j. rozmowę z rodzicami, przedstawicielami ustawowymi lub opiekunami;
- k. weryfikację dokumentacji czy okoliczności, o których mowa zostały udokumentowane i znajdują się w dyspozycji Kierownika;
- l. zasięgnięcie, w miarę możliwości, opinii psychologa, prawnika lub innych ekspertów – pod warunkiem zapewnienia poufności danych małoletniego oraz zobowiązania ww. osób do zachowania tajemnicy zawodowej.

7. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”.

Po dokonanej weryfikacji opisanej w sekcji 6 Kierownik podejmuje decyzję o ewentualnym zainicjowaniu postępowania formalnoprawnego, w szczególności złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub zawiadomienia właściwego wydziału sądu opiekuńczego:

IV Wydział Rodzinny i Nieletnich
Sądu Rejonowego w Wieliczce
ul. Janińska 32 (budynek Elsty)
32-020 Wieliczka

W przypadku podejrzenia, że osobą odpowiedzialną za wyrządzenie krzywdy małoletniemu jest pracownik, Kierownik niezależnie od pozostałych czynności podejmowanych w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy, niezwłocznie odsuwa pracownika od procesu udzielania świadczeń zdrowotnych małoletnim w centrum do czasu wyjaśnienia sprawy.

Na ile to możliwe Kierownik zapewnia, by podejrzany o wyrządzenie krzywdy małoletniemu pracownik nie miał możliwości kontaktu z małoletnim do czasu wyjaśnienia sprawy.

Kierownik wszczyna wewnętrzne postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia podstaw i zakresu ewentualnej odpowiedzialności pracownika oraz podjęcia dalszych działań w tym prawnych, jeśli wymaga tego sytuacja wobec pracownika, niezależnie od czynności podejmowanych w celu ochrony Małoletniego.

Podejmując czynności, o których mowa w niniejszej sekcji Kierownik zobowiązany jest zapewnić, by postępowanie sprawdzające prowadzone było w sposób nienaruszający prawnie chronionych dóbr małoletniego oraz innych osób, w tym w szczególności z zachowaniem bezpieczeństwa i poufności danych, a także zadbać, by dokonywane czynności w żaden sposób nie naruszały dobrostanu psychicznego małoletniego.

W przypadku podejrzenia, że okoliczności stwierdzone w trybie określonym w sekcji 6 mogą stanowić przestępstwo na szkodę małoletniego, Kierownik zawiadamia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa właściwą jednostkę organizacyjną prokuratury.

Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa stanowi załącznik nr 2 do SOM.

W przypadku podejrzenia, że dobro małoletniego może być zagrożone Kierownik zawiadamia o takiej okoliczności sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania Małoletniego.

Kierownik podmiotu leczniczego jest odpowiedzialny za wszczęcie procedury Niebieskiej Karty poprzez wypełnienie Wniosku Niebieska Karta-A.

Dziennik Ustaw	Poz. 1870
Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. (Dz. U. poz. 1870)	
Załącznik nr 1	
WZOR	
(miejscowość, data)	
nazwa i adres podmiotu, w którym jest zatrudniona osoba wypełniająca formularz „Niebieska Karta – A”	
„NIEBIESKA KARTA – A”	
W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:	

W przypadku ujawnienia krzywdzenia małoletniego zgodnie z postanowieniami sekcji 6 Kierownik podejmuje działania w celu ustalenia planu wsparcia małoletniego. Ustalając plan wsparcia Kierownik powinien uwzględniać przede wszystkim dobro małoletniego oraz uwzględniać jego wolę. Przy ustalaniu planu wsparcia małoletniego Kierownik może, w miarę możliwości, zasięgać opinii ekspertów, w tym psychologa i adwokata lub radcy prawnego.

8. Zasady przeglądu i aktualizacji SOM oraz przygotowanie personelu do stosowania Standardów

Kierownik lub osoba przez niego upoważniona dokonuje przeglądu Standardów i oceny ich stosowania nie rzadziej niż raz na 2 lata. W razie konieczności aktualizacji Standardów, Kierownik lub osoba przez niego upoważniona, zapoznaje personel placówki z treścią zaktualizowanych Standardów. Kierownik lub osoba przez niego upoważniona zapoznaje personel o treści Standardów niezwłocznie po ich ustaleniu.

Każdy z Pracowników zobowiązany jest do zapoznania się z treścią Standardów oraz do ich stosowania. Naruszenie Standardów stanowi ciężkie naruszenie obowiązków Pracownika i może stanowić podstawę rozwiązania umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej.

9. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi ich stosowania.

Kierownik udostępnia Standardy Małoletnim, Opiekunom prawnym oraz Opiekunom faktycznym do zaznajomienia się i ich stosowania poprzez umieszczenie w miejscu ogólnodostępnym w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych oraz na stronie internetowej placówki.

Wersja skrócona Standardów, przeznaczona dla Małoletnich, stanowi załącznik nr 3.

10. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Po ujawnieniu krzywdzenia Małoletniego, Kierownictwo zobowiązane jest do ustalenia planu wsparcia Małoletniego wraz z Jego Opiekunem Małoletniego, chyba że to Opiekun jest osobą krzywdzącą.

Jeżeli Opiekun Małoletniego jest osobą krzywdzącą, Kierownictwo ustala plan wsparcia samodzielnie lub w porozumieniu z instytucjami wyspecjalizowanymi w udzielaniu pomocy.

- a. Przed ustaleniem planu wsparcia dopuszczalne jest zapytanie Małoletniego o jego opinię i oczekiwane formy pomocy, jeżeli jest to uzasadnione w danej sytuacji.
- b. Plan wsparcia obejmować może w szczególności udzieleniu Małoletniemu pomocy w kontakcie z odpowiednimi instytucjami i specjalistami.

- c. Planem wsparcia należy objąć również rodzeństwo Młodocianego.
- d. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja dziecka, zapewnienie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna.
- e. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną i trwa również po zakończeniu formy prawnej.

11. Przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie wsparcia małoletniemu.

Kierownik, kadra medyczna oraz pracownicy recepcji są autoryzowani do przyjmowania zgłoszeń. Kierownik podejmuje natychmiastowe czynności zgodnie ze Standardami opisanymi w niniejszym dokumencie.

12. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń

Ujawnione lub zgłoszone incydenty lub zdarzenia zagrażające dobru Małoletniego przechowywane są w siedzibie Przychodni.

Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów i zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego przechowywana jest przez okres 10 lat. Dokumentacja dołączana do dokumentacji medycznej jest przechowywana okres 20 lat lub 22 w przypadku dzieci, które nie ukończyły 2 r.ż. Czas archiwizacji liczony jest od końca roku kalendarzowego, w którym dokonano ostatniego wpisu.

Po upływie okresu przechowywania dokumentacja jest niszczona trwale w sposób uniemożliwiający identyfikację osób, których dotyczy. Dokumentacja może być wydana pacjentowi, jego przedstawicielowi prawnemu lub osobie upoważnionej przez pacjenta.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w zakładzie leczniczym FilMed

13. Postanowienia końcowe

Standardy wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025.

Każdy Pracownik zobowiązany jest do zapoznania się ze Standardami i do ich stosowania.

Wszelkie zmiany do Standardów wprowadza Kierownik.

mgr Agnieszka Białek

**KIEROWNIK PODMIOTU
LECZNICZEGO**



Autor: Agnieszka Białek